

Metodický návod pro nařizování karantény ve školách a školských zařízeních v souvislosti s onemocněním covid-19

4.9.2020

Východisko

V případě laboratorně potvrzeného výskytu onemocnění covid-19 u jedinců ve školách a školských zařízeních se nařízení karantény týká pouze osob, které byly v rizikovém, epidemiologicky významném kontaktu. O okruhu těchto osob rozhoduje místně příslušná krajská hygienická stanice na základě provedeného epidemiologického šetření. Při svém rozhodování přihlíží mimo jiné k délce a době kontaktu s pozitivním případem, intenzitě kontaktu, vzájemné vzdálenosti osob, konkrétním zdravotním obtížím pozitivního jedince v prostředí školy, zavedeným opatřením v daném zařízení, používání osobních ochranných prostředků dýchacích cest, dezinfekce rukou, povrchů i ploch atd. Každý takový případ je třeba řešit zcela individuálně. Jednotlivé situace se mohou odlišovat na základě řady více proměnných, jako je například typ a velikost školy, věková struktura a zdravotní znevýhodněnost dětí/žáků/studentů, členění objektu (samostatná budova, pavilony), prostorové podmínky školy, počet dětí/žáků/studentů ve třídě, režim výuky, režim a způsob větrání, plocha místností – tříd, způsob školního stravování, pobyt ve školní družině a v zájmových kroužcích, sportovní a společenské aktivity i způsob dopravy do školy. Významně odlišná může být rovněž aktuální lokální epidemiologická situace. Z těchto důvodů není možné stanovit univerzální postup, použitelný pro všechny situace a zařízení. Přesto je možné vytvořit určité základní společné principy nařizování karantén v těchto zařízeních, které lze využít při rozhodování krajských hygienických stanic.

Tato metodická pomůcka byla navržena a schválena epidemiologickou skupinou MZ.

Definice karantény

Karanténou se rozumí lékařské vyšetřování zdravé fyzické osoby, která byla ve styku s infekčním onemocněním a její oddělení od ostatních fyzických osob s cílem zabránit přenosu infekčního onemocnění touto osobou v období, kdy by se mohlo šířit. Po dobu trvání karantény se infekční onemocnění u osoby v karanténě projeví/potvrdí, nebo neprojeví/nepotvrdí.

Definice dle §2, odst.7a zákona 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví zní: „(karanténou) se rozumí oddělení zdravé fyzické osoby, která byla během inkubační doby ve styku s infekčním onemocněním nebo pobývala v ohnisku nákazy (dále jen "fyzická osoba podezřelá z nákazy"), od ostatních fyzických osob a lékařské vyšetřování takové fyzické osoby s cílem zabránit přenosu infekčního onemocnění v období, kdy by se toto onemocnění mohlo šířit.“

Cíl

Cílem této metodické pomůcky je pomoci pracovníkům krajských hygienických stanic při rozhodovacích procesech v rámci nařizování karantény ve školách a školských zařízeních nebo uzavření a omezení provozu škol a školských zařízení v rámci společného postupu podle stejných základních principů v celé České republice.

Nařízení karantény

V případě, že dojde k potvrzenému výskytu onemocnění covid-19 ve škole a školském zařízení, se nařizuje karanténa u dítěte/žáka/studenta, pedagoga a ostatních pracovníků dle následujících kritérií.

Karanténa dětí/žáků/studentů

Nařizuje se pouze **v celé jedné třídě**, kde byla potvrzena nákaza za předpokladu, že:

- byl zjištěn dlouhodobý a úzký kontakt (> 15 minut trvající a na vzdálenost do 2 m) všech osob ve třídě s pozitivním dítětem/žákem/studentem v této třídě v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků a
- nebyly používány odpovídajícím způsobem osobní ochranné prostředky dýchacích cest - nosu a úst (roušky nebo respirátor třídy FFP2/N95 a vyšší) všemi osobami ve třídě po celou dobu dlouhodobého a úzkého kontaktu s pozitivním jedincem v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků.

Nařizuje se vybraným osobám ve více třídách, pokud byla potvrzena nákaza pouze v jedné třídě za předpokladu, že:

- byl zjištěn vzájemný dlouhodobý a úzký kontakt (> 15 minut trvající a na vzdálenost do 2 m) osob v těchto třídách s covid-19 pozitivní osobou z jiné třídy v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků a
- nebyly používány odpovídajícím způsobem osobní ochranné prostředky dýchacích cest - nosu a úst (roušky nebo respirátor třídy FFP2/N95) všemi osobami v daných třídách po celou dobu dlouhodobého a úzkého kontaktu s pozitivním jedincem v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků.

Karanténa se nemusí nařizovat všem dětem/žákům/studentům z jiné třídy, než je třída s pozitivním jedincem, ale jen těm s vyhodnoceným epidemiologicky významným kontaktem, kteří nepoužívali odpovídajícím způsobem osobní ochranné prostředky dýchacích cest - nosu a úst.

V oddělení školní družiny, školním klubu či kroužku realizovaném ve škole, kde byla potvrzena nákaza, se karanténa nařizuje za předpokladu, že:

- byl zjištěn vzájemný dlouhodobý a úzký kontakt (> 15 minut trvající a na vzdálenost do 2 m) všech osob ve skupině s pozitivním dítětem/žákem/studentem v této skupině v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků a
- nebyly používány odpovídajícím způsobem osobní ochranné prostředky dýchacích cest - nosu a úst (roušky nebo respirátor třídy FFP2/N95) všemi osobami ve skupině po celou dobu dlouhodobého a úzkého kontaktu v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků.

Karanténa se nemusí nařizovat všem dětem/žákům/studentům z jiného oddělení školní družiny, školního klubu či kroužku, než je oddělení, klub, kroužek s pozitivním jedincem, ale jen těm s vyhodnoceným epidemiologicky významným kontaktem, kteří nepoužívali odpovídajícím způsobem osobní ochranné prostředky dýchacích cest - nosu a úst.

Karanténa pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy či školského zařízení

Pokud dojde k potvrzení nákazy **ve třídě daného pedagogického pracovníka**, je karanténa pedagogickému pracovníkovi nařizována za předpokladu, že:

- byl zjištěn dlouhodobý a úzký kontakt (> 15 minut trvající a na vzdálenost do 2 m) pedagogického pracovníka s pozitivním dítětem/žákem/studentem v této třídě v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků a

- nebyly používány odpovídajícím způsobem osobní ochranné prostředky dýchacích cest - nosu a úst (roušky nebo respirátor třídy FFP2/N95) pedagogickým pracovníkem po celou dobu dlouhodobého a úzkého kontaktu v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků.

Za epidemiologicky závažnější lze považovat kontakt s pozitivním dítětem/žákem/studentem u pedagogických pracovníků, kteří v rámci jednoho dne v dané třídě vyučují více hodin, než u pedagogického pracovníka, který působil například pouze jednu hodinu v daném dni ve třídě, kde se provádí častější dezinfekce povrchů přípravky s virucidním účinkem, dezinfekce rukou a pravidelné intenzivní přirozené větrání čerstvým vzduchem. Lze přihlížet i k typu výuky a pohybu pedagogického pracovníka ve třídě.

Pokud dojde k potvrzení **nákazy u zaměstnance školy nebo školského zařízení**, je karanténa nařízena:

- těm zaměstnancům školy nebo školského zařízení a dětem/žákům/studentům, u nichž byl zjištěn vzájemný dlouhodobý a úzký kontakt (> 15 minut trvajících a na vzdálenost do 2 m) s pozitivním zaměstnancem v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků a
- nebyly používány odpovídajícím způsobem osobní ochranné prostředky dýchacích cest - nosu a úst (roušky nebo respirátor třídy FFP2/N95) zaměstnancem a dětmi/žáky/studenty po celou dobu dlouhodobého a úzkého kontaktu v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků.

Pokud zaměstnanec školy nebo školského zařízení, u kterého se potvrdila nákaza covid-19, používal osobní ochranné prostředky dýchacích cest -nosu a úst (roušky nebo respirátor FFP2/N95) po celou dobu kontaktu v období dvou dnů před potvrzením nákazy nebo rozvojem klinických příznaků, karanténa se, po zvážení konkrétní situace, nemusí nařídit.

Nařízení uzavření či omezení provozu školy

V případě, že dojde k potvrzenému výskytu onemocnění covid-19 nebo nařízení karantény ve škole a školském zařízení u více jak 30 procent pedagogických pracovníků a dětí/žáků/studentů, kterému předchází narůstající trend nemocnosti, je riziko přítomnosti možných zdrojů nákazy a dalších přenosů nákazy tak velké, že je doporučeno nařídit uzavření či omezení provozu školy nebo školského zařízení (jednotlivé budovy či pracoviště). Je tedy možné a důvodné omezovat provoz školy i částečně, na konkrétní budovy, pokud škola či školské zařízení působí ve více budovách.

Ve výše uvedené situaci by další provoz celé školy nebo školského zařízení (budovy či pracoviště) představoval nepřiměřené epidemiologické riziko a ohrožení veřejného zdraví, rozhodnutí o uzavření školy nebo školského zařízení (budovy či pracoviště) vydává místně příslušná krajská hygienická stanice. V méně závažných situacích nebo v případě, že provoz školy není možný z důvodu personálního nedostatku pedagogů díky jejich karanténě, provede místně příslušná krajská hygienická stanice individuální posouzení a doporučí po dohodě s ředitelem školy případný jiný režim uzavření školy nebo školského zařízení (budovy či pracoviště) – škola postupuje podle § 24 odst. 2 nebo 3 školského zákona, resp. § 3 odst. 2 vyhlášky č. 14/2005 Sb.